

ПРОЄКТ

Додаток до розпорядження
міського голови
від ____ 2025 р. №__9-ОД

**ЗВІТ
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ У
СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ АНДРУШІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА СЕРЕДНЬОСТРОКОВИЙ ПЕРІОД**

2025 ЗМІСТ

1. ВСТУПНА ЧАСТИНА

- 1.1. Профіль територіальної громади.....3
1.2. Основні тенденції соціально-демографічних процесів

2. ХАРАКТЕРИСТИКИ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ/СІМЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ, СТАН ОХОПЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМ

- 2.1. Чисельність вразливих груп населення.....5
2.2. Чинники, що зумовлюють вразливість / складні життєві обставини, які найбільш поширені в територіальній громаді.
2.3. Стан охоплення соціальними послугами вразливих груп населення, осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах

3. ОСНОВНІ СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПОТРЕБИ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ ЖИТЕЛІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ З ЧИСЛА ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ/СІМЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ.....10

- 3.1. Основні соціальні проблеми, актуальні для територіальної громади
3.2. Можливі шляхи розв'язання існуючих соціальних проблем

4. СТАН СИСТЕМИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ І ПОТРЕБИ ДЛЯ ЇЇ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ.....11

- 4.1. Наявні ресурси
4.2. Стан інформування та обізнаності населення про соціальні послуги, що надаються в територіальній громаді, їх зміст та порядок надання
4.3. Висновки за результатами оцінювання організаційної спроможності територіальної громади

5. ВИСНОВКИ ЩОДО ПРІОРИТЕТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ.....15

Стан розвитку сімейних форм виховання

6. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ.....16

1 ВСТУПНА ЧАСТИНА

1.1. Профіль територіальної громади

З метою виконання Закону України «Про соціальні послуги», постанови Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 587 «Про організацію надання соціальних послуг», наказу Міністерства соціальної політики України від 19 квітня 2023 року № 130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах» (далі - Порядок) та з метою виявлення та аналізу потреб громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах, визначення пріоритетів щодо надання соціальних послуг, Андрушівською міською радою проведено роботу щодо визначення потреб у соціальних послугах.

Відповідно рішення виконавчого комітету Андрушівської міської ради від 25 липня 2025 року № 221 створено робочу групу з визначення потреб населення у соціальних послугах Андрушівської міської територіальної громади.

Визначення потреб у соціальних послугах населення Андрушівської міської територіальної громади на середньостроковий період здійснено з метою:

- забезпечення мешканців громади соціальними послугами;
- вирішення гуманітарних і соціальних проблем у громаді;
- визначення заходів для організації надання соціальних послуг;
- збору, обробки, узагальнення і систематизації інформації щодо вразливих груп населення;
- координації діяльності надавачів соціальних послуг комунального / недержавного сектору;
- запровадження нових соціальних послуг в громаді;
- залучення до надання соціальних послуг громадських, благодійних, релігійних організацій;
- включення розвитку соціальних послуг до Стратегії розвитку Андрушівської міської територіальної громади;
- прийняття / внесення змін до міських цільових програм / програм соціально-економічного розвитку;
- створення нових комунальних надавачів соціальних послуг та фінансування їх діяльності;
- планування видатків на соціальну сферу.

На підставі зібраної та узагальненої інформації зазначаємо:

Андрушівська міська територіальна громада знаходиться у Бердичівському районі Житомирської області. Адміністративний центр — місто Андрушівка.

Андрушівська міська територіальна громада утворена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 711-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Житомирської області» шляхом об'єднання Андрушівської міської та Антопільської, Бровківської, Волосівської, Гальчинської, Городківської, Зарубинецької, Каменівської, Лебединецької, Любимівської, Малоп'ятигірської, Міньковецької, Мостівської, Нехворощанської, Новокотельнянської, Павелківської, Яроповицької сільських рад ліквідованого Андрушівського району Житомирської області.

Площа громади – 615,8 км², чисельність населення – 19 530 осіб. Міське населення становить 8 669 осіб (44,3%), з яких жінки становлять 5 945 осіб, чоловіки – 5 309. Сільське населення – 10 861 (55,7%).

На території Андрушівської міської територіальної громади проживає 210 багатодітних сімей, в яких виховується 675 дітей.

1.2. Основні тенденції соціально-демографічних процесів

Серед загальної кількості населення налічується 10 472 (53,6%) жінок та 9 058 (46,4%) чоловіків.

Чисельність дитячого населення у віці 0-17 років включно – 2 644 дітей, що становить 13,54% від загальної кількості населення громади, серед них дівчат – 1420, хлопців – 1 224, у тому числі: 123 дітей ранніх років життя (0-1 роки), 412 дітей дошкільного віку (1-2 роки), 473 дитини віком від 3 до 5 років, 814 дітей від 6 до 10 років, 953 дітей від 11 до 15 років і 186 дітей від 16 до 17 років.

Аналізуючи віковий склад дорослого населення можна надати наступні дані: 10 352 (53%) – доросле працездатне населення від загальної кількості населення.

Щодо кількості осіб похилого віку (від 60 років і вище) цей показник становить 5 840 (29,9%). Як бачимо з наведених даних, громада має переважаючу кількість дорослого працездатного населення. Однак, в зв'язку з малою кількістю робочих місць працездатне населення залишається безробітним чи їде в пошуках працевлаштування за межі громади.

Населення громади збільшилося за рахунок ВПО, яких в громаді зареєстровано 603 особи, з них 145 чоловіків та 294 жінок, 164 дитини.

Слід також відмітити, що 53% мешканців громади є працездатними, динаміка збільшення кількості економічно активного населення порівняно з

непрацевдатним населенням – позитивна. Офіційний рівень безробіття – 3,4 %, що становить 197 осіб, які зареєстровані в центрі зайнятості.

Водночас слід зазначити, що кількість померлих жителів (294) переважає кількість народжених мешканців (94). Що може свідчити про погіршення соціально-демографічної ситуації в громаді.

2. ХАРАКТЕРИСТИКИ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ/СІМЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ, СТАН ОХОПЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ

2.1. Чисельність вразливих груп населення

За результатами визначення потреб населення у соціальних послугах зібрано всю можливу інформацію щодо кількості проживаючих на території Андрушівської міської територіальної громади осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах та/або належать до вразливих груп населення.

Таб. 1. Чисельність вразливих груп населення

№ п/п	Соціальна група	Кількість, чол.
1	Кількість сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах	59
2	Кількість осіб/сімей, що отримують соціальні послуги	1837
3	Кількість сімей, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям	8
4	Кількість осіб з числа учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації, брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України	435 учасників бойових дій / 88 осіб з інвалідністю внаслідок війни
5	Кількість дітей, батьки або один із батьків яких загинули внаслідок військової агресії російської федерації проти України, бойових дій із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації	18
6	Кількість ВІЛ-інфікованих	72
7	Кількість осіб, хворих на туберкульоз	96
8	Кількість осіб, постраждалих від домашнього насильства	19
9	Внутрішньо переміщені особи	603
10	Кількість дітей, що перебувають у складних життєвих	164

	обставинах	
11	Кількість осіб похилого віку з розладами психіки	407
12	Кількість дітей-сиріт / позбавлених батьківського піклування	67
13	Сім'ї, діти з яких влаштовані до закладів інституційного догляду та виховання дітей	15
14	Кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	79
15	Кількість дітей з інвалідністю	120
16	Кількість дітей з особливими освітніми потребами	45
17	Кількість повнолітніх осіб з інвалідністю	383
18	Кількість повнолітніх осіб, які потребують паліативного догляду	22
19	Кількість осіб похилого віку	5840
20	Кількість одиноких осіб, які потребують стороннього догляду	214

Як вбачається із даних Таб. 1, найчисельнішими вразливими групами серед мешканців громади є: внутрішньо переміщені особи, особи з інвалідністю, особи з числа учасників антитерористичної операції та особи, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації, брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, одинокі особи, які потребують стороннього догляду, особи похилого віку.

До найбільш поширених чинників, що зумовлюють вразливість та потрапляння осіб у складні життєві обставини в територіальній громаді, належать: похилий вік, інвалідність, внутрішнє переміщення, безробіття, малозабезпеченість, домашнє насильство.

Особи / сім'ї, які належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах

Кількість сімей, які перебувають на обліку надавача соціальних послуг як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах, становить 59, у цих сім'ях виховується 164 дітей.

Кількість дітей, які перебувають на обліку служби у справах дітей як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах – становить 79 дітей. Кількість сімей, у яких діти систематично самовільно залишають місце проживання - 2.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. Всього на обліку у Служби у справах дітей перебуває 79 дітей, з яких 24 дітей-сиріт та 43

дітей позбавлених батьківського піклування, з них 4 дитини влаштовані на цілодобове перебування (від однієї доби на тиждень) до закладів інституційного догляду та виховання дітей. 3 дитини влаштовано в сім'ї патронатних вихователів, 1 дитина перебуває під опікою, 1 усиновлена дитина у звітному році.

В громаді є 1 сім'я, з якої дітей влаштовано в сім'ю патронатного вихователя, водночас є 4 дітей, батьків яких позбавлено батьківських прав. У громаді 18 дітей з 15 сімей влаштовано до закладів інституційного догляду та виховання.

В громаді є 120 дітей з інвалідністю.

Серед них дітей підгрупи А – 19, потребують паліативного догляду 4 дітей.

Кількість дітей шкільного віку з особливими освітніми потребами, які навчаються у закладах загальної середньої освіти, зокрема в інклюзивних класах – 45.

У громаді є 383 повнолітніх осіб з інвалідністю, з них жінки – 197, чоловіки – 186.

Кількість осіб, які постраждали від домашнього насильства становить – 19 осіб, з них: 8 жінок, 1 чоловік та 10 дітей. Кількість осіб, які вчинили домашнє насильство – 2, серед яких 1 жінка та 1 чоловік.

Водночас, кількість осіб, які перебувають на профілактичному обліку у зв'язку з вчиненням домашнього насильства становить 2 особи.

2.2. Чинники, що зумовлюють вразливість / складні життєві обставини, які найбільш поширені в територіальній громаді.

До чинників, які зумовлюють вразливість / складні життєві обставини, які найбільш поширені в Андрушівській міській територіальній громаді відносимо:

- збройна агресія рф проти України;
- внутрішнє переміщення;
- втрата члена/членів сім'ї / годувальника;
- трудова міграція;
- часткова або повна втрата рухової активності, пам'яті;
- невиліковні хвороби, хвороби, що потребують тривалого лікування;
- психічні та поведінкові розлади, у тому числі внаслідок вживання психоактивних речовин;
- інвалідність;
- безробіття;
- незабезпеченість особи / втрата / зменшення доходів;

- ухилення батьками або особами, які їх замінюють, від виконання своїх обов'язків із виховання дитини;
- насильство за ознакою статі;
- домашнє насильство.

3. Стан охоплення соціальними послугами вразливих груп населення, осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах

В Андрушівській громаді надавачем соціальних послуг є комунальна установа «Центр надання соціальних послуг», яка є юридичною особою та діє на підставі Положення. Загальна кількість охоплених соціальними послугами вразливих груп населення, осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, становить 1837 осіб/сімей.

Центр надання соціальних послуг надає послуги вразливим категоріям населення. За підсумками 2024 року соціальні послуги отримали:

- одинокі неповнолітні матері – 2
- внутрішньо переміщені особи – 2 особи
- особи похилого віку – 230

Таб. 2. Надання соціальних послуг Центром надання соціальних послуг

Код соціальної послуги відповідно до Класифікатора соціальних послуг , затвердженого наказом Мінсоцполітики від 23 червня 2020 року № 429	Назва соціальної послуги відповідно до переліку соціальних послуг, визначених у Класифікаторі соціальних послуг, затвердженому наказом Мінсоцполітики від 23 червня 2020 року № 429	Кількість осіб/сімей, що належать до потенційних отримувачів соціальних послуг*	Кількість осіб/сімей, щодо яких за результатами оцінювання потреб особи/сім'ї зроблено висновок про потребу в наданні відповідної соціальної послуги, та кількість осіб/сімей, щодо яких надійшли повідомлення про потребу в соціальній послугі у звітному періоді (попередній календарний рік)	З них кількість осіб/сімей, які отримували відповідну соціальну послугу у звітному періоді (попередній календарний рік)	Кількість осіб/сімей, потреба у соціальних послугах яких є незадоволеною** (різниця між даними граф 4 та 5)

БАЗОВІ СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ					
002.0	Консультування	80		80	0
004.0	Представництво інтересів	1		1	0
007.0	Соціальна профілактика	8		8	0
010.1	Соціальний супровід сімей / осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах	12		12	0
010.2	Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування	11		11	0
012.0	Екстрене (кризове) втручання	9		9	0
015.1	Догляд вдома	230		230	0
015.3	Денний догляд	38		38	0
019.0	Натуральна допомога	1448		1448	0

Послугу інформування, яка до внесення змін до Закону України «Про соціальні послуги» відносилася до базової, отримали 65 осіб.

Слід зазначити, що не всі базові соціальні послуги, які є обов'язковими для надання в громаді, надаються КУ «Центр надання соціальних послуг».

Зокрема, не надаються соціальні послуги:

- підтримане проживання;
- надання притулку;
- медіація;

- посередництво;
- соціальна інтеграція та реінтеграція;
- соціальна адаптація;
- фізичний супровід осіб, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, з інтелектуальними, сенсорними, фізичними, моторними, психічними та поведінковими порушеннями;
- переклад жестовою мовою.

Суттєвим є те, що на території громади відсутні інші надавачі соціальних послуг, зокрема, недержавні.

Не надання базових соціальних послуг комунальним надавачем соціальних послуг, відсутність інших надавачів, негативно впливає на охопленість соціальними послугами всіх категорій громадян, які потребують їх отримання.

3. ОСНОВНІ СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПОТРЕБИ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ ЖИТЕЛІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ З ЧИСЛА ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ/СІМЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ

3.1. Основні соціальні проблеми, актуальні для територіальної громади

Як зазначалося вище, основні соціальні проблеми пов'язані з такими чинниками як похилий вік, інвалідність, складні життєві обставини, кількість осіб з числа учасників осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації в Україні, брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, вживання психоактивних речовин, домашнє насильство та інші.

За результатами проведення опитування отримувачів соціальних послуг встановлено, що їхні потреби повністю або переважно задоволено, а очікування щодо надання соціальних послуг виправдовуються. Отримувати соціальні послуги на платній основі жителі громади не бажають.

Жителі громади під час опитування, вказали наступні проблеми: брак фахівців у сфері соціального обслуговування, низький рівень матеріальних виплат, відсутність реабілітаційних послуг для дітей, труднощі з доїздом з віддалених населених пунктів громади, брак надавачів соціальних послуг, низькі виплати для дітей з інвалідністю або неповна інформація щодо них.

Особлива увагу зверталася на здійсненні заходів із безбар'єрності в громаді.

3.2. Можливі шляхи розв'язання існуючих соціальних проблем

З огляду на результати опитування жителів громади допомогти покращити надання послуг та становища осіб з вразливих категорій є якісне інформування, зокрема щодо соціальних послуг. Також запропоновано збільшити кількість фахівців на віддалених місцях.

Для якісних послуг необхідно, щоб було забезпечено достатню кількість фахівців психологічної, соціальної роботи, а також належне фінансування, відкриття нових відділень, комунальних надавачів соціальних послуг, які забезпечуть надання всіх базових соціальних послуг.

Важливою та актуальною для громади, на думку респондентів є якісна робота з сім'ями та дітьми, розвиток сімейних форм виховання, повернення дітей з інституційних закладів.

Покращання надання соціальних послуг можна за рахунок залучення до сфери надання соціальних послуг відповідних партнерів, зокрема, громадських, релігійних, благодійних організацій, надавачів соціальних послуг недержавного сектору тощо.

4. СТАН СИСТЕМИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ І ПОТРЕБИ ДЛЯ ЇЇ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

4.1. Наявні ресурси

Як зазначали, на території Андрушівської міської територіальної громади функціонує один надавач соціальних послуг - комунальна установа «Центр надання соціальних послуг» Андрушівської міської ради (далі – КУ «ЦНСП»).

Згідно з штатним розписом загальна кількість працівників КУ «ЦНСП», які надають соціальні послуги, становить 36 осіб, фактично зайнятих – 35.

Таб. 3. Кадрове забезпечення надавача соціальної послуги

Персонал	Кількість штатних одиниць		Кількість фахівців, залучених за договором підряду/ надання послуг
	згідно зі штатним розписом	зайнятих	
1	2	3	4
Загальна кількість (на кінець звітнього року)	36	35	0
З них:			

адміністративного персоналу (в тому числі керівного складу)	3	3	
обслуговуючого персоналу	4,5	4,5	
працівників, які надають соціальні послуги, у тому числі:	28,5	27,5	
фахівець із соціальної роботи	3	2	
соціальний робітник	21,25	21,25	
сестра медична (брат медичний)	0,75	0,75	
Інші*	3,5	3,5	

Соціальні послуги надаються у приміщенні КУ «ЦНСП» за адресою Житомирська область, Бердичівський район, місто Андрушівка, вул. Зазулінського, буд. 5. Режим роботи: понеділок - п'ятниця - з 08:00 – 17:00 год та/або за місцем проживання/перебування отримувача соціальних послуг.

Приміщення, в якому надаються соціальні послуги відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення». Водночас наявна потреба у розміщенні вказівників шрифтом Брайля, облаштуванні шляху руху до будівлі підлоговими вказівниками (тактильною плиткою), обладнання санітарно-гігієнічного приміщення для людини з інвалідністю та інших маломобільних верств населення.

Питання пасажирських перевезень перебуває на постійному контролі Андрушівської міської ради. Транспортна доступність між населеними пунктами потребує вдосконалення, особливо між віддаленими населеними пунктами громади.

В громаді функціонує відділ соціального захисту та охорони здоров'я, створена робоча група з визначення потреб населення Андрушівської міської територіальної громади у соціальних послугах на середньостроковий період.

Також, слід наголосити, що захист прав дітей на території громади здійснює Служба у справах дітей. Наявний інклюзивно ресурсний центр, який забезпечує освітніми послугами дітей з особливими освітніми потребами.

На підставі проведеного анкетування отримувачів соціальних послуг щодо обізнаності про соціальні послуги, їхнього змісту та порядку надання, можна зробити висновок про часткову поінформованість. Окремі питання порядку

надання отримувачам соціальних послуг отримувачам соціальних послуг роз'яснено соціальними працівниками в процесі спілкування.

За результатом оцінювання організаційної спроможності Андрушівської міської територіальної громади у забезпеченні населення соціальними послугами можна виокремити наступні проблеми:

1. Часткова невідповідність приміщення, в якому надаються соціальні послуги, не в повній мірі відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення».
2. Потреба в штатній одиниці фахівця із соціальної роботи.
3. Впровадження соціальної послуги підтриманого проживання, надання притулку, переклад жестовою мовою, соціальна інтеграція та реінтеграція.
4. Центру/відділення реабілітації дітей з інвалідністю.

Щодо доступності послуг, то за даними опитування визначено, що Центр надання соціальних послуг знаходиться на території громади в місті Андрушівка. Центр має 6 транспортних засобів для надання соціальних послуг, з них: легковий автомобіль ГАЗ 31029 1995 року випуску, 1 мопед/моторолер та 4 велосипеди.

Учасники опитування висловили думки щодо наявних в громаді послуг. Загалом послугами задоволені, фахівцям довіряють. Однак, є незадоволеність транспортним сполученням (віддалені населені пункти), зазначали труднощі з доїздом до послуг. Також відмітили можливість приїзду спеціалістів чи фахівців на місцем проживання особи.

4.2. Стан інформування та обізнаності населення про соціальні послуги, що надаються в територіальній громаді, їх зміст та порядок надання.

Під час проведення опитування респондентів з числа цільових груп респондентів було з'ясовано, що основними каналами комунікації щодо інформування жителів про соціальні послуги у громаді є розповсюдження рекламних листівок шляхом відвідування старостатів, сімей як за місцем проживання так і в надавача соціальних послуг. Задіюються для розповсюдження старости, соціальні робітники. Проводяться інформаційні кампанії в установах, організаціях, серед дітей в навчальних закладах, інформація розміщується на інформаційних стендах.

4.3. Висновки за результатами оцінювання організаційної спроможності територіальної громади

В територіальній громаді функціонує структурний підрозділ з питань соціального захисту, який не наділений статусами відповідного головного розпорядника бюджетних коштів та комунальний надавач соціальних послуг. Це створює необхідні передумови для успішного адвокатування ініціатив у сфері розвитку соціальних послуг. Втім, в територіальній громаді не розвинена співпраця з недержавними надавачами соціальних послуг, інститутами громадянського суспільства та іншими територіальними громадами.

Слід зауважити, що надавачів соціальних послуг недержавного сектору в громаді немає. Договорів про співробітництво територіальних громад у сфері надання соціальних послуг немає.

Відповідно до інформації поданої вище, можна зробити висновок, що громаді слід вживати заходи щодо активного залучення коштів чи інших ресурсів від грантодавців, благодійників, здійснювати розвиток у сфері надання платних соціальних послуг, а також розвивати співробітництво з іншими територіальними громадами у сфері надання соціальних послуг.

В громаді розробляється Стратегія розвитку Андрушівської міської територіальної громади.

Результати визначення потреб рекомендується включити до Стратегії розвитку Андрушівської міської територіальної громади.

Здебільшого враховано потреби у ресурсах, необхідних для розвитку та забезпечення надання соціальних послуг, встановлених за результатами визначення потреб населення у соціальних послугах та відображених у прогностичних та програмних документах економічного і соціального розвитку територіальної громади, а також враховані обсяги видатків на соціальні послуги, передбачених у бюджетних пропозиціях до прогнозу місцевого бюджету.

Відповідно до даних, паспорти бюджетних програм, згідно з якими передбачено фінансування соціальних послуг, затверджені вчасно, згідно строків, визначених чинним законодавством. Мета бюджетної програми відповідає пріоритетам економічного і соціального розвитку. Результативні показники бюджетних програм відповідають меті та завданням. Заплановані показники результативності бюджетних програм у звітному році виконані на достатньому рівні.

5. ВИСНОВКИ ЩОДО ПРІОРИТЕТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

За результатом збору, узагальнення та аналізу даних щодо забезпечення соціальними послугами осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах, визначено що кількість осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення, що проживають на

території Андрушівської міської територіальної громади, становить **2 973 осіб**, з них такі, що отримують соціальні послуги – 1837 осіб.

Інші особи не отримують соціальні послуги у зв'язку з відсутністю потреби особи/сім'ї у наданні соціальних послуг за результатом проведення оцінювання потреб особи/сім'ї в наданні соціальних послуг, або через відсутність надавача необхідної соціальної послуги.

Базові соціальні послуги, надання яких передбачено ст. 16 Закону України «Про соціальні послуги», надаються у КУ «ЦНСП» відповідно до встановлених державних стандартів, постанови Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 587 «Про організацію надання соціальних послуг» та Закону України «Про соціальні послуги». Отримувачі соціальних послуг підтвердили, що задоволені якістю та обсягом отриманих послуг.

Водночас, слід зазначити, що у громаді відсутні окремі базові соціальні послуги, серед яких: Переклад жестовою мовою, Супровід під час інклюзивного навчання, Надання притулку, Підтримане проживання, Медіація, Соціальна адаптація та реабілітація.

Стан розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, патронату над дитиною та потреб у їх розвитку потребує особливої уваги.

Додатково слід зупинитися на факті негативного впливу безробіття частини працездатного населення, а також поширення випадків неофіційного працевлаштування. Своєю чергою, безробіття та поширення випадків неофіційного працевлаштування, за якого мають місце порушення трудового законодавства та недотримання гарантій працівників, можуть призвести до малозабезпеченості, схильності до вживання алкогольних та психоактивних речовин, домашнього насильства тощо.

За результатами анкетування найперше потребують організації соціальних послуг наступні категорії населення: сім'ї у складних життєвих обставинах (СЖО), одинокі особи похилого віку, сім'ї ветеранів та військовослужбовців, загиблих чи зниклих безвісти, ветеранів, одинокі матері, особи з інвалідністю, зокрема діти, діти - сироти та діти позбавлені батьківського піклування.

За даними опитування незабезпеченими найперше є такі послуги як: підтримане проживання, гуманітарна допомога, необхідними є догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних. Загалом часто вказували на необхідність психологічної допомоги, допомоги фахівця із соціальної роботи, правничої допомоги.

Слід зауважити, що вкрай важливим, на думку респондентів є інформування про послуги та можливості отримання соціальних послуг, пільг, допомог, реабілітації для дітей.

Серед проблем щодо забезпечення якісних і доступних послуг членами робочої групи визначено: обмежений кадровий потенціал надавачів послуг, що не дозволяє покрити всіх потребуючих та недостатнє фінансування, частково обмежений доїзд до отримання соціальних послуг.

За результатом обговорення на засіданні робочої групи з питань визначення потреб населення територіальної громади у соціальних послугах було визначено такі пріоритетні види послуг як: Денний догляд для дітей з інвалідністю, Надання притулку, Транспортна послуга, Натуральна допомога, Консультування, Соціальна адаптація ветеранів та членів їх сімей, Соціальний супровід осіб/сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах, Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.

6. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ

Пріоритетні види соціальних послуг для жителів територіальної громади, в тому числі комплексні спеціалізовані соціальні послуги:

6.1. Запровадження нових соціальних послуг:

підтримане проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю;
паліативний догляд/допомога;
переклад жестовою мовою;
стаціонарний догляд;
соціальна адаптація ветеранів та членів їх сімей;
медіація.

6.2. Рекомендувати:

вживати заходів щодо залучення коштів та інших ресурсів від грантодавців, благодійників для забезпечення населення громади соціальними послугами;

укладати договори з надавачами соціальних послуг недержавного сектору щодо надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення;

приймати участь в експериментальних проєктах, які реалізує Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України, спрямованих на запровадження та розвиток соціальних послуг;

робочій/координаційній групі з визначення потреб населення Андрушівської міської територіальної громади у соціальних послугах приймати участь у плануванні видатків місцевого бюджету на соціальні послуги;

усім суб'єктам, задіяним у наданні соціальних послуг, покращити інформаційно-роз'яснювальну роботу серед населення громади;

посилити роботу щодо виявлення осіб/родин, які знаходяться в СЖО та потребують надання соціальних послуг;

запроваджувати соціальні послуги, відповідно до потреби мешканців громади.

Рекомендації щодо організації надання/покращення/розвитку соціальних послуг, в яких є потреба, напрямів розвитку соціальної роботи, спрямовані на подолання чинників, що зумовлюють вразливість/ складні життєві обставини, та створення безбар'єрного середовища для отримувачів соціальних послуг:

- забезпечити інформування мешканців територіальної громади про соціальні послуги, які надаються, зокрема, забезпечити різні канали інформування доступні для цільових категорій, враховуючи соціально-демографічні характеристики потенційних отримувачів цих послуг. Створити окремі вайбер-канали чи інші канали, для цільових груп респондентів, зокрема батьків, які виховують дітей з інвалідністю, з актуальною інформацією про соціальні послуги та установи, де їх можна отримати, зокрема інформування про реабілітаційні послуги чи інші послуги або можливості у громаді чи області для дітей. Важливо проводити інформаційні кампанії щодо соціальних послуг у школах та проводити постійно діючу соціальну рекламну кампанію щодо популяризації сімейних форм виховання, зокрема патронату;

- зробити картування соціальних, адміністративних, реабілітаційних та медичних послуг у громаді та сусідніх громадах з метою розроблення інформаційних буклетів для фахівців та спеціалістів першої ланки надання послуг – спеціалістів із соціального захисту населення, ЦНАП, фахівців із соціальної роботи/соціальних працівників, психологів, фахівців закладів освіти та охорони здоров'я;

- додати на сайті громади інформацію про умови отримання та роз'яснення щодо соціальних послуг, пільг, соціальних допомог, можливості оздоровлення для дітей, зокрема з інвалідністю;

- провести навчання старост, щодо інформування про соціальну підтримку в громаді.

Забезпечити доступ до соціальних послуг, шляхом:

- вдосконалення транспортного сполучення та забезпечення послуг громадського транспорту (для осіб з інвалідністю, осіб похилого віку, для тих, які живуть у віддалених селах) для доступу до установ отримання необхідних послуг;

- розширити можливості для отримання психологічного консультування, зокрема для батьків сімей, які виховують дітей з інвалідністю, сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, сімей військових, ветеранів, членів загиблих захисників та захисниць, зниклих безвісти тощо;

- забезпечити підвищення кваліфікації фахівців, зокрема в напрямі роботи з сім'ями військовослужбовців, ветеранів, членів сімей загиблих захисників та захисниць, зниклих безвісти;

- забезпечити належну, відповідно до наказу Міністерства соціальної політики України від 31 серпня 2023 року № 263-Н, кількість ФСРів, а саме: забюджетувати додатково 1 ставку фахівця із соціальної роботи і забезпечити їх фактичну наявність;

- здійснити внутрішній (Центром надання соціальних послуг) та зовнішній (відділом соціального захисту населення) моніторинг якості надання соціальних послуг, які надаються жителям Андрушівської громади, відповідно до періоду і вимог встановлених законодавством;

- вивчити спроможність сусідніх громад щодо розвитку мережі соціальних послуг та надавачів (державних, комунальних, недержавних) соціальних послуг та укласти з ними відповідні угоди, договори, меморандуми про співпрацю, співробітництво тощо;

- напрацювати механізми соціального замовлення, співробітництва між сусідніми ТГ у плані розвитку та фінансування соціальних послуг;

- для сімей, які виховують дітей з інвалідністю, забезпечити якісні і відповідні послуги, інформування про ці послуги;

- продовжувати розвивати заходи з профілактики домашнього насильства;

- створити та забезпечити функціонування груп взаємодопомоги для батьків, які виховують дітей з інвалідністю, ПС, ДБСТ. Проведення тренінгів для батьків, які перебувають в СЖО щодо підвищення батьківської компетентності, тощо;

- провести ремонтні роботи будівлі та приміщення, в яких надаються соціальні послуги, з метою забезпечення їх відповідності вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» (короткостроковий період);

- розглянути можливість збільшення фінансування сфери надання соціальних послуг відповідно до потреб населення і визначених пріоритетів.

Відповідно до аналізу організаційної спроможності територіальної громади у забезпеченні населення соціальними послугами слід:

- вивчити можливість використання платних соціальних послуг;

- вживати заходи щодо залучення коштів та інших ресурсів від грантодавців, благодійників, для забезпечення населення соціальними послугами;
 - вивчити ринок та укласти договори з надавачами соціальних послуг недержавного сектору щодо надання соціальних послуг;
 - розвивати співробітництво з іншими територіальними громадами у сфері надання соціальних послуг;
 - вивчити питання, які стосуються обсягу і динаміки видатків місцевого бюджету на соціальні послуги;
 - результати визначення потреб населення у соціальних послугах слід врахувати під час розробки прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку територіальної громади, зокрема Програми соціально-економічного розвитку; внести пропозиції щодо заходів, які стосуються розвитку соціальних послуг у громаді;
 - у програмі соціально-економічного розвитку запланувати завдання та заходи спрямовані на розвиток та організацію надання соціальних послуг відповідно до результатів визначення потреб.
-